Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 223 (973) ♦ Четвер, 24 листопада 1994 року ♦ Ціна договірна

ПЕРЕБУВАННЯ О.МОРОЗА НА ТЕРНОПІЛЬЩИНІ

Вчора на Тернопільщину прибув Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.

Зранку він побував у Підволочиському районі, де відвідав агрофірму «Нива». Загальна розбалансованість економіки, господарські негаразди позначилися і на діяльності цього колективу. Але тут, на відміну від ряду сільськогосподарських підприємств, організували господарство так, що досвід роботи місцевих селян вивчають у всій області. Зокрема, цього року у «Ниві» виростили по 63 центнерів зернових, по 341 центнеру цукрових буряків.

Щодо тваринницької галузі, то в цій агрофірмі зуміли зберегти маточне поголів'я, домогтися значної віддачі великої рогатої худоби. До речі, за її щільністю і за виробництвом тваринницької продукції Підволочиський район займає перше місце в області.

— Досвід роботи господарства «Нива» свідчить про великі резерви й перспективи цієї галузі, — сказав під час зустрічі з селянами Олександр Мороз. — Потрібно тільки шукати резерви виробництва, ефективніше використовувати нові технології у тваринництві і землеробстві.

Дефіцит ліків спростовує виставка

III Міжнародну спеціалізовану виставку «Охорона здоров'я-94» в Палаці спорту в Києві відкрив Прем'єр- міністр України Віталій Масол. У ній беруть участь понад 200 фірм із 23 країн світу. Україну представляли 50 підприємств. Як приклад успішної спільної роботи вітчизняних та зарубіжних фірм пролунало на прес- конференції, що відбулася в день відкриття, повідомлення про результати співпраці німецької фірми «Сіммєнс» і Київського заводу реле й автоматики. Представник іншої німецької фірми — «Хехст» — повідомив, що днями підписано ліцензійні документи щодо випуску в Україні власного інсуліну. Виставка, а вона триватиме до 25 листопада, допоможе фахівцям у виборі кращих вітчизняних і зарубіжних зразків медичної техніки та препаратів, послужить зміцненню ділових взаємозв'язків виробників і споживачів.

Крила для економіки є. Треба їх лише використати

З 1916 року випускають у Запоріжжі авіаційні двигуни. Одним із перших був «Мерседес-100», що його виготовляли за ліцензією, яку купили в Німеччині, і встановлювали на чотиримоторному бомбардувальнику «Ілля Муромець». У роки, що передували Великій Вітчизняній війні, запорізькими двигунами оснащувалися всі учбові легкомоторні літаки «У-2», «ПО-2».

Сьогодні підприємству, яке тепер називається «Мотор Січ», під силу найскладніші завдання. Не випадково саме запорізькі двигуни встановлено на літаку «Мрія», який піднімає в повітря вантаж в 250 тонн.

Запорізькими моторами оснащено і літаки Ан-74, що випускаються Харківським державним авіаційним виробничим підприємством. Машину, яка раніше призначалася здебільшого для льодової розвідки і проведення суден в умовах північного і південного полюсів, модернізовано, поліпшено її споживчу якість. Збільшено вантажопідйомність літака з 7,5 тонни до 10. Він випускається в кількох варіантах: як транспортний літак, як літак бізнес-класу, де створено всі умови для роботи і відпочинку пасажирів. Одночасно підприємство випускає 24 видитоварівнародногоспоживання—газові плити, дитячі коляски, господарчі візки, електромеханічні іграшки та багато що інше.

На знімках: контролери ВТК «Мотор Січ» готують авіаційні двигуни до випробувань; харківський літак Ан-24.

Фото Федора СОРОКІНА.

Продиктовано в номер

До ювілею Ялтинської конференції

У зв'язку з 50-річчям Кримської (Ялтинської) конференції керівників трьох союзних держав: СРСР — Йосифа Сталіна, США — Франкліна Рузвельта і Великобританії — Уїнстона Черчілля (відбувалася 4—11 лютого 1945 року) уряд Автономної Республіки Крим прийняв постанову про проведення в період з лютого по жовтень 1995 року ряду заходів, приурочених до цієї дати. Намічається підготувати і провести в Криму зустріч керівників зовнішньополітичних відомств країн СНД, а також ввійти з ініціативою про проведення міжнародного «круглого столу» — «ООН і проблеми глобальної та регіональної безпеки». Організаційний комітет очолив прем'єр- міністр уряду Автономної Республіки Крим Анатолій Франчук.

Вони голодують, а на них не реагують

Більше тижня страйкують шахтарі п'ятнадцяти шахт Кривбасу, шахтобудівного управління та Північного гірничо-збагачувального комбінату, — повідомила прес-служба виконкому Вільних профспілок України. Деякі з них почали голодувати. До такої форми протесту проти подальшого зубожіння робітників вдалися 22 шахтарі. Голодовка і страйк триватимуть доти, доки уряд не виконає вимог гірників.

Новий міністр освіти

Прем'єр-міністр України Віталій Масол представив колективу Міністерства освіти нового шефа — 44-річного ректора Київського політехнічного інституту, члена-кореспондента НАН України Михайла Згуровського. КПІ вже звик: попередній міністр освіти теж був його ректором. Новий міністр висловив сподівання на плідну співпрацю, а прем'єр заспокоїв, що кадрові перестановки будуть незначні — «чоловік 10—15». Щоб підтримати колектив міністерства у важкий для нього час перемін, скажемо по-секрету: в КПІ вважали, що з останнім ректором їм просто поталанило. Тепер є надія, що поталанить усій галузі.

Слов'яни зустрічаються в театрі

Сьогодні в Києві стартує Міжнародний театральний фестиваль «Слов'янські зустрічі». Серед його учасників — театр «Хамелеон» (Санкт- Петербург), муніципальний театр «У моста» (Перм), Альтернативний театр (Мінськ), театр-студія «Переход» (Краматорськ) і київські театри «Колесо» та «Актор». Серед авторів — Іонеско, Ануй, Гоголь, Чехов, Нечуй-Левицький, Саксаганський, Садур, Аверченко, Рудов. Серед спонсорів — Лікобанк, «Гончарі» та інші. Фінішує фестиваль важкого дня понеділка числа 28 капусником «Гей, слов'яни!»

Передплата-95

До уваги передплатників газети «Голос України»

Страхове акціонерне товариство «Саламандра» гарантує страховий захист передплатників «Голосу України»-95!

Цього року САТ «Саламандра» вже виплатило передплатникам більше 35 мільйонів карбованців страхової компенсації шкоди, завданої їхньому здоров'ю та життю нещасними випадками на виробництві та в побуті.

Умови страхування передплатників газети на наступний рік значно поліпшені.

Щоб виключити негативні наслідки обвальної інфляції, САТ «Саламандра» при виплаті страхового відшкодування виходитиме зі встановленого урядом України рівня мінімальної зарплати.

Страхове відшкодування у повному обсязі встановлено у розмірі 25 мінімальних зарплат!

Умови страхування передплатників газети «Голос України» на 1995 рік

Що страхується

життя і здоров'я передплатника

Від чого страхується

від смерті чи інвалідності внаслідок нещасного випадку на виробництві або в побуті

Обсяг страхової відповідальності

до 25 мінімальних зарплат залежно від ступеня шкоди життю й здоров'ю передплатника

Період страхування

на час передплати на газету «Голос України» у 1995 році

Документи, потрібні для одержання страхового відшкодування

квитанція про передплату, паспорт, документ, який свідчить про ступінь шкоди здоров'ю передплатника чи свідоцтво про смерть передплатника

Де можна одержати страхове відшкодування

відшкодування можна одержати у штаб-квартирі САТ «Саламандра» за адресою: 310003, м. Харків, площа Радянської України, 1, Палац праці, п. 7, тел. 22-47- 04.

Вono також може бути виплачене у філіалах САТ «Саламандра», які є практично в усіх обласних центрах України.

Посол України в США вручив вірчі грамоти американському Президенту

Новопризначений посол України в США Юрій Щербак вручив у понеділок у Білому домі Президентові США Біллу Клінтону вірчі грамоти.

Слід віддати належне попередникам, зазначив у бесіді з кореспондентом Укрінформу Ю.М.Щербак, тим, хто протягом трьох років прокладав шлях до Вашингтону. Він був дуже непростим і нас тут ніхто спочатку не чекав. Хоч формально Сполучені Штати визнали незалежну Україну на початку грудня 1991 року, після референдуму, але фактичне визнання сталося на межі минулого й початку нинішнього років. І тепер наочним свідченням цього можна бачити майоріння сотень прапорів України вздовж вулиць американської столиці по шляху слідування нашого Президента, який прибув з державним візитом до США.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про постанову Кабінету Міністрів України № 733 від 21 жовтня 1994 року «Про ціноутворення в умовах реформування економіки»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Вказати Кабінету Міністрів України на неприпустимість проведення політики лібералізації цін без відповідного підвищення рівня купівельної спроможності населення.

2. Кабінету Міністрів України разом з Урядом Автономної Республіки Крим, виконкомами обласних, Київської і Севастопольської Рад народних депутатів в місячний термін проаналізувати фактичний рівень цін, що склалися, вирішити питання щодо проблеми неплатежів та здійснити заходи, спрямовані на стабілізацію виробництва.

3. Кабінету Міністрів України:

- до 20 листопада 1994 року розглянути питання щодо встановлення доплат на хлібні вироби масового попиту для громадян, що мають середньодушові сукупні доходи менші від величини вартості межі малозабезпеченості;
- до 1 грудня 1994 року подати на розгляд Верховної Ради України проект нормативного акта щодо механізму індексації грошових доходів населення у зв'язку з підвищенням цін;
- подати Верховній Раді України разом з проектом державного бюджету на 1995 рік пропозиції щодо механізму індексації вкладів населення в установах ощадбанку станом на 01.01.1992 року, а також заходів щодо адресної допомоги найменш захищеним верствам населення;
- до 10 грудня 1994 року подати на розгляд Верховної Ради України проекти загальнодержавних програм відповідно до Постанови Верховної Ради України від 19 жовтня 1994 року «Про доповідь Президента України про основні засади економічної та соціальної політики»;
- до 10 грудня 1994 року підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України нормативний акт щодо вилучення з рахунків підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності прибутків, отриманих внаслідок необгрунтованого підвищення цін, та зарахування цих коштів до місцевих бюджетів;
- протягом двох тижнів розробити механізм індексації коштів та компенсацію втрат сільськогосподарським виробникам за продукцію, реалізовану по держконтракту і держзамовленню до прийняття постанови Кабінету Міністрів України № 733 від 21 жовтня 1994 року;
- до 1 січня 1995 року внести на розгляд Верховної Ради України проекти законів України про ціноутворення та про повернення валютних вкладів із-за кордону та розробити механізми відповідальності за їх порушення.

4. Кабінету Міністрів України, Генеральній прокуратурі України разом з Антимонопольним комітетом України негайно перевірити дотримання чинного законодавства при формуванні цін на продовольчі та інші товари народного споживання, в разі необхідності притягнути до відповідальності осіб, які допустили порушення відповідного законодавства, і в місячний термін проінформувати Верховну Раду України.

5. Кабінету Міністрів України, Національному банку України забезпечити виконання законодавства України про валютне регулювання щодо ходіння іноземної валюти на території України.

6. Національному банку України забезпечити наявність готівки для своєчасних виплат заробітної плати та пенсій.

7. Доручити Комісії Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці разом з Міністерством соціального захисту населення України взяти під контроль забезпечення своєчасної виплати найменш захищеним верствам населення пенсій, стипендій, доплат, пов'язаних з підвищенням цін, та прискорити розробку документів щодо адресної допомоги.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м.Київ,
18 листопада 1994 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про виконання Постанови Верховної Ради України «Про політико-правову ситуацію в Автономній Республіці Крим»

Враховуючи, що у визначений Постановою Верховної Ради України від 22 вересня 1994 року термін Верховна Рада Автономної Республіки Крим не привела Конституцію, закони та інші правові акти Автономної Республіки Крим у відповідність з Конституцією і законами України, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Відповідно до пункту 31 статті 97 Конституції (Основного Закону) України скасувати прийняті Верховною Радою Автономної Республіки Крим правові акти, що суперечать Конституції та законам України.

2. Встановити, що згідно із статтею 71 Конституції України закони та інші правові акти органів законодавчої і виконавчої влади Автономної Республіки Крим, які не вказані в переліку актів, доданому до пункту 1, або прийняті після затвердження даної Постанови, діють в тій частині, що не суперечить Конституції і законам України.

3. Запропонувати Генеральному прокурору України звернутися з поданням до Президента України про скасування актів органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, які суперечать Конституції і законам України.

4. Кабінету Міністрів України та Національному банку України прийняти відповідні рішення щодо припинення фінансування тих установ Автономної Республіки Крим, які керуються у своїй діяльності правовими актами, що скасовуються цією Постановою.

5. Тимчасовій комісії Верховної Ради України продовжити роботу по вивченню політико-правової ситуації в Автономній Республіці Крим.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ

м. Київ
17 листопада 1994 року.

Офіційно

Указом Президента України створено українську секцію міжурядової українсько-американської Спільної комісії сприяння розвитку торгівлі та інвестиціям.

Промайнула тінь недовіри

Діяльність владних структур півострова кримчани оцінюють украй низько. Такий висновок випливає з соціологічного дослідження, проведеного службою «Кримсоц». Опитано 993 чоловіка. Ступінь довіри до органів влади в Криму розподіляється так: позитивно оцінюють діяльність ВР Криму 2,92 % опитаних, негативно — 30,41 %. Позитивну оцінку діяльності кримського уряду дали 3,02 %, негативну — 29,51 %. Таким чином, констатують соціологи, жодна з гілок влади в Криму не користується особливим авторитетом у жителів півострова.

Інтерв'ю в кулуарах

Скажи, які в тебе податкові пільги, і я скажу, хто ти

Євген Жовтяк,
Києво-Святошинський виборчий округ № 219

— Щодо концепції оподаткування, то вона має бути, як на мене, така: якомога менше пільг. Як правило, ці пільги не матеріалізують тих добрих намірів, задля яких приймаються. Добрий намір — заохочення іноземних інвестицій, чи не так? Тому інвесторів звільняють від податку на п'ять років. Але виявляється, що згідно із загальноприйнятими в світі нормами, якщо нерезидент не сплатив податку в нашій країні, він має сплатити його вдома. Таким чином ми кредитуємо іноземні держави. Заохотити інвестора можна лише простим, прозорим, ліберальним, стабільним податковим законодавством.

Михайло Косів,
Пустомитівський виборчий округ № 279, Львівська область

— Принципово не погоджуюся з позицією ряду комісій і міністерств, що нема сфер діяльності, які вимагають пільгового оподаткування. Якщо держава витрачає на потреби культури 30 відсотків від запланованого в бюджеті, то не може однаково оподаткуватися продавець цигарок і театр чи музей.

— А пільгове оподаткування спонсорських вкладень у культуру, як це є у цивілізованому світі?

— Фінансова комісія відкинула наші законопроекти щодо цього. Фінансисти думають, що таким чином вони залатають наш дірявий бюджет. Воно й культурі не піде, й до бюджету не потрапить. Культура — наймовчазніша галузь. Є кому відстоювати права шахтарів, є сільськогосподарське лобі (у хорошому розумінні цього слова, я їм не беру це за зле), а діячі культури просто розгублені — й у залі ВР, і поза нею.

Можливе зменшення кількості начальників у сільській місцевості

Андрій Мостиський,
Ковельський виборчий округ № 67, Волинська область

— Звичайно, указ Президента «Про невідкладні заходи щодо прискорення земельної реформи у сфері сільськогосподарського виробництва» має певні юридичні вади, і як кандидат юридичних наук я це можу констатувати. У п'ятницю мало відбутися голосування не з того, що в пункті 2 чи 3 є певна невідповідність з Конституцією, а чи підтримує Верховна Рада реформи, зокрема на селі, чи ні. Ліві сили зрозуміли, що не наберуть більшості. Думаю, що й 29 листопада, на яке перенесли голосування, результат буде такий самий, бо три праві фракції і три фракції центру сьогодні об'єдналися на ідеї реформ. У Верховній Раді відбуваються принципові структурні зміни, ліва більшість, по суті, стає меншістю. Зрештою, є закон, який передбачає: зупинити чинність указу Президента Верховна Рада може лише протягом десяти днів.

— Але в залі прозвучала й інша цифра — двадцять.

— Ні, це лише від недосконалого знання законодавства.

Петро Осадчук, Тлумацький виборчий округ № 206, Івано-Франківська область

— Обговорення указу Президента про землю є логічним продовженням обговорення, яке тривало три тижні, у зв'язку з постановою Кабінету міністрів про ціноутворення. На початку обговорення біля входу до зали розмовляли двоє депутатів. Один питає: що обговорюють? Другий каже: указ Президента. Перший: а чому? Другий: а тому, що він суперечить програмі компартії. То хай обговорюють це на партійному з'їзді Йдеться все-таки про підтримку указ Я жартома сказав у виступі, що тод справді станеться велике нещастя — зменшиться кількість чиновників на душу населення в сільській місцевості.

Записала Людмила МИКИТЮК.

Життя Рад

Чи поповниться міський бюджет,
якщо шукати гроші в дірявих кишенях платників податків

На чергову сесію Житомирської міськради було винесено, зокрема, питання про податки. Чергову, вже третю, спробу фінвідділу довести необхідність комунального податку і податку на продаж імпортних товарів депутати провалили.

Причому аргументи і тих, хто ратував на ці податки, і тих, хто ще категоричніше виступав проти, здавалися однаково вагомі. Візьмімо податок на продаж імпортних товарів. Його введення спонукатиме виробляти власну продукцію, а не завозити чужоземну, тож захищатиме вітчизняну промисловість. Начебто логічно. Але не менш переконливий і аргумент противників. Імпортуються передусім товари широкого вжитку, продавці просто доплюсують суму податку до ціни, тобто перекладуть його на покупців. Ця думка й переважила.

Ще рішучіші голоси лунали проти введення комунального податку, який стягувався б з юридичних осіб (крім бюджетних і планово-дотаційних підприємств), виходячи з фонду оплати праці. Депутати нагадували, що підприємства й так стоять, або працюють упівсили, а робітникам і так нічим платити зарплату, і їх часто відправляють у відпустки за власний рахунок. Наявні податки вже до краю причавили трудові колективи, то нащо ж посилювати цей гніт? Мало того, якщо в столиці прийняли рішення про введення комунального податку, то треба туди направити протест, а не бездумно залазити до дірявих кишень підприємств.

А які ж аргументи «за»? Найвагомішим з них було те, з чого й почалася сесія: міськвиконком доповів про кризовий стан з водо- і теплопостачанням. Водосховища, з яких місто черпає воду, напівпорожні. Облвиконком виділив 5 мільярдів карбованців на придбання у Швеції спеціальних насосів для поповнення водосховищ — вода «потече назад». Але ж це аварійний захід. Причина нестачі води не тільки в тому, що спекотне літо висушило Тетерів. Потрібно розширювати водосховища, виконувати інші заходи, але все впирається в кошти. Чимало грошей потрібно і на те, щоб перекласти сто кілометрів труб, через які втрачається така дефіцитна вода, а за рік вдається перекласти тільки п'ять. А на нестачі води «зав'язуються» і проблеми з теплопостачанням.

Отже, міський гаманець, з якого треба фінансувати все це, — порожній, а житомирські депутати не наважилися заглядати в діряві кишені платників податків, щоб його поповнити. Ситуація типова для наших днів, коли з двох поганих варіантів треба вибрати той, який завдасть найменше шкоди. Отож, єдина надія на те, що листопад буде дощовим, і розв'язання перезрілих проблем знову вдасться відкласти на «потім».

А ще ця ситуація може бути прекрасною ілюстрацією того, що передвиборні обіцянки швидко зменшити податковий прес на виробника були популістські. Як же це зробити, коли й з нинішніх високих поборів не вдається нашкребти на доконечно потрібні заходи?

Олексій КАВУН.

Актуально

УСЕ, ЩО МИ ЗАКУПИЛИ, ЗАЛИШИЛОСЯ В УКРАЇНІ. І ВОНО ВЖЕ ПРИНЕСЛО І ПРИНЕСЕ ВІДДАЧУ

На початку лютого 1993 року за погодженням з тодішніми Прем'єр-міністром Л.Кучмою, віце-прем'єром В.Дем'яновим перший віце-прем'єр-міністр І.Юхновський розпорядився виділити для сільського господарства 70 млн. американських доларів із наданої урядом США кредитної лінії в 500 млн.доларів.

Ці кошти спрямовувались на вирощування кукурудзи, щорічний дефіцит зерна якої в кормах за останні десять років становив близько 5 млн.тонн. На той час міністерство і Академія аграрних наук уже розробили, а Кабінет міністрів ухвалив національну програму «Кукурудза 1993 року», яка передбачала збільшити виробництво зерна з 4 до 10 млн.тонн.

Один з розділів цієї програми передбачав перенесення в наші умови зарубіжного досвіду вирощування, збирання, доробки та зберігання урожаю, насамперед із залученням іноземних інвесторів. Підтримка західних партнерів була потрібна ще й тому, що у 1992 році через сильну посуху було зібрано лише 50 відсотків від потреб власного насіння кукурудзи.

Утворена в грудні 1992 року двадцятьма підприємствами і організаціями агропромислова асоціація «Земля і люди», яку очолив увільнений 4 березня 1992 року з посади міністра сільського господарства О.Ткаченко, почала займатися агротехнічним сервісом для зернових і технічних культур. Її спеціалісти розробили разом з американськими колегами проект з вирощування в Україні кукурудзи за американською технологією на загальній площі 200 тисяч гектарів.

Визначаючи українського партнера, у міністерстві брали до уваги те, що у стислі строки потрібно було виконати надзвичайно складний і великий обсяг організаційних заходів: за два місяці забезпечити юридичне оформлення контрактів з американськими фірмами і українськими господарствами, зібрати у США, доставити в Одесу та розвезти по господарствах близько 8 тисяч тонн вантажів, відповідально провести кампанію. У міністерстві зійшлися на тому, що такий досвід мав президент асоціації «Земля і люди» О.Ткаченко, який майже 9 років працював головою облвиконкому, міністром, заступником Голови Ради Міністрів.

І ось у парламенті порушено питання про неправильне використання цієї кредитної лінії уряду США. Основні звинувачення — на адресу агропромислової асоціації «Земля і люди» та її президента О.Ткаченка, нині першого заступника Голови Верховної Ради України. «Голос України» звернувся до Олександра Миколайовича з проханням висловити свою точку зору на перебіг подій і суть справи.

ДВАДЦЯТЬ восьмого червня 1994 року народний депутат Л.Танюк повідомив сесію Верховної Ради, що 20 червня на першій сторінці газети «Нью-Йорк таймс» надруковано статтю, після якої Україна стала об'єктом всесвітнього скандалу. Там, мовляв, ішлося про розбазарювання асоціацією «Земля і люди» семидесятимільйонного американського кредиту, виданого під вирощування зерна кукурудзи. У своїй книжці «Як рубали фермерів під корінь» пан Танюк пише, що ця стаття була надрукована 19 червня. Не така-то вже він проста людина, щоб припускатися таких помилок. А чи бачив узагалі шановний Лесь Степанович номер цієї газети? Чи не говорить він, як то кажуть, з чужих слів? Чи не діє він за принципом: хтось десь щось сказав, а той переказав ще комусь... Річ у тім, що цю газету не передплачує жодна київська бібліотека, жодна організація. Ми знайшли потім у зовсім іншій газеті, за інше число і під іншим заголовком статтю, де йшлося про цей кредит. Але зміст публікації зовсім інший, аніж в інтерпретації Л.Танюка.

Мені незрозуміло також, чому депутат Танюк займається проблемами сільського господарства. Адже за фахом, освітою і родом діяльності він далекий від сільськогосподарського виробництва. І за який кошт надруковано його книгу? Верховній Раді, приміром, щоб надрукувати Регламент, бракує коштів, тож ми друкуємо його за рахунок «Голосу України», так само, як і проект Конституції. На моє запитання Лесь Степанович відповів, що то не моя справа. Краще віддав би він ті гроші людям, які бідують, чи спрямував би в якусь галузь народного господарства. Втім, висновок напрошується чіткий: пан Танюк просто виконує чиєсь замовлення, а замовники не повністю поінформували його.

До речі, асоціацію «Земля і люди» перевіряли дев'ять комісій з різних інстанцій і різних рангів — від СБУ та КРУ до районної податкової інспекції. Але недоречностей, за які можна було б притягти людей до відповідальності, не виявили.

А ТЕПЕР щодо проекту про себе особисто. Коли у березні 1992 року я не «вписався» у новий уряд, то не став ніде проситися на роботу, а сів за написання дисертації, потім зайнявся тим, що умію робити, — сіяти хліб. (Цікаво, чи було у практиці українського уряду, щоб колишній міністр, пішовши у відставку, почав рубати вугілля, пиляти дрова тощо? — **Прим. ред.**).

«Пішли» мене тому, що тодішні Президент і Голова Верховної Ради вважали мене консерватором, апологетом колгоспно-радгоспної системи. Хоча насправді я був і залишаюсь прихильником поетапного реформування. До того ж я виступив проти призначення на пост керівника уряду В.Фокіна. Тоді ніхто мені не заперечив, але видно, запам'ятали.

Згодом разом з однодумцями я створив асоціацію «Земля і люди». Ми почали розробляти унікальний проект, який дав можливість господарствам — колгоспам та радгоспам, котрі уклали договори з асоціацією, одержувати не тільки насіння, а й всю систему захисту, сівалки, обприскувачі, комбайни тощо. Тобто за проектом розроблявся весь технологічний цикл.

Це перший, до речі, комплексний проект по співробітництву в галузі сільськогосподарського виробництва.

Між іншим, реалізацію проекту ми розпочали не з американцями, а з югославською фірмою «Земенполе». Відпрацювавши деякі моменти, ми створили СП з німцями, але вже з вирощування цукрових буряків. І масштаби у нас були зовсім інші: 10—20 тис.га відводилося на кукурудзу і 10—15 тис.га на цукрові буряки. Далі ми планували поширити унікальну технологію і на соняшник.

Але у Мінсільгосппроді нам запропонували більш масштабний проект з американською фірмою «Зенека». Тут уже йшлося про 200 тис.га під кукурудзу. Асоціація погодилася з пропозицією, і я разом із своїми спеціалістами та працівниками міністерства виїхав до США на три дні (7—10 березня 1993 р.).

За цей час нам вдалося не тільки оформити контракт, а й перевезти на семи пароплавах вантаж — насіння, техніку, гербіциди, приїхали також двадцять американських спеціалістів-агрономів і 96 фермерів, які мали надати допомогу нашим селянам. А щодо легкових авто, про які так дехто печеться, то скажу, що автомобіль — то невід'ємна частка життя американця. Тож 20 джипів-пікапів було призначено для американців-агрономів. Для спеціалістів асоціації американці виділили 12 автомобілів. Серед них немає розкішних марок типу «Лінкольн», «Каділлак» тощо.

Звичайно, одна справа вирощувати кукурудзу на 10 тис.га у якомусь одному районі чи області. Зовсім інша — у сімнадцятьох областях з різними кліматичними умовами. Все не передбачиш.

Ми фізично не могли засіяти всі 200 тис.га, тому засіяли половину, решту зерна залишили на складах. Справді, під час транспортування через океан частина зерна стала вологою під час шторму. Але було складено відповідні акти, і американці списали це зерно без оплати. Сівбу ми провели до 15—17 травня. Трішки вийшли за оптимальні технологічні строки. Лихо спіткало 15—17 вересня, коли вдарили ранні морози. Через прохолодне літо не вистачило тепла до повного дозрівання кукурудзи. У зв'язку з цим у середньому по Україні із 1600 тис.га зернової кукурудзи зібрано на зерно лише з площі 1042,2 тис.га, а з планових 5,4 млн.тонн зерна його намолочено лише 2,6 млн.тонн, або 48 відсотків при урожайності 25,3 центнера з га. **У здійснюваному з американцями проекті на зерно зібрано 40 тис. га при урожайності 49,2 центнера з га.** Показники урожайності, як бачимо, кращі. Цього року заморозків не було, і кукурудза дозріла повністю. Ніхто не застрахований від примх погоди.

Л.Танюк заявляє, що асоціація завдала Україні збитків на суму 70 млн. доларів, а В.Чорновіл називає вже цифру 300 млн.доларів. Якщо 70 млн. — це розмір кредиту, то звідкіля взялася цифра 300 сказати важко.

Хоча можна рахувати й інакше. Із 100,8 тис.га, засіяних кукурудзою під зерно дозріло 40 тис.га. За середньої врожайності 49,2 центнера з га валовий збір зерна становить 197 тисяч тонн вартістю 19,0 млн.доларів. На силос зібрано 66 тис. га, що дало 2,1 млн.тонн високопоживних соковитих кормів вартістю близько 30 млн.доларів. У сумі це вже 49 млн.доларів. А проект-то розрахований на п'ять років. Приплюсуйте сюди 49,91 млн.доларів (вартість сівалок, обприскувачів, комбайнів, автомобілів і перехідних запасів насіння і гербіцидів на 7,0 млн.доларів). Таким чином, загальна вартість становить 96,0 млн.доларів. Де ж узялися збитки? Період експлуатації американської техніки — 15 років. За оцінками спеціалістів, Мінсільгоспу, за належної експлуатації ця техніка може приносити за сезон близько 10 млн.доларів прибутку, і за 6—7 років повністю окупить проект. Чому ніхто із наших **доброзичливців не враховує цю арифметику? Вони рахують так, як їм вигідно.**

А їхні підрахунки і висновки породжують недовіру іноземних інвесторів до України. Американці підрахували, що ми одержали зерна на суму 56 млн.доларів, а силосу — на 110 млн.доларів.

МИМОВОЛІ напрошуються висновки, чому ж розгорнули таку активність наші доброзичливці. Може, вони «підспівують» деяким західним фірмам, які десятиліттями співпрацювали з Україною не комплексно, а поставляли сюди окремо гербіциди, техніку тощо. І комплексний проект їм як кістка в горлі. Може, й самі американці схаменулися, що здійснення цього проекту відкриває нам шлях до цивілізованого вирощування кукурудзи, та і не лише кукурудзи. Важко відповісти однозначно.

Але факт і те, що на свою передвиборчу кампанію Л.Танюк отримав 40 тисяч доларів від незалежних американських профспілок. Про це зокрема написав до Мандатної комісії суперник Л.Танюка по округу І.Макар. Гроші отримав, тож і відпрацьовувати треба.

Дивує й інше. Адже кредити одержала не тільки «Земля і люди», а й інші, зокрема, об'єднання «Украгрохім», фірма «Атон». Чому тих, хто сіє і збирає хліб, хочуть зробити злочинцями і замовчують інших? Так, ми не встигли розрахуватися з державою, тому що колгоспи не розрахувалися з нами. Але ми все завезли в Україну: від насіння до офісного обладнання. Ми везли все додому і нічого звідсіля. **А інші?**

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин

З метою забезпечення хворих з ураженою ендокринною системою висококваліфікованою медичною допомогою **постановляю:**

1. Утворити Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин (далі — центр), підпорядкувавши його Міністерству охорони здоров'я України.

2. Кабінету Міністрів України забезпечити у місячний строк вирішення питань, пов'язаних зі створенням центру, його фінансуванням та матеріально-технічним постачанням.

3. Міністерству охорони здоров'я України:

у місячний строк розробити і затвердити Положення про центр, його структуру і штатний розпис;

забезпечити разом з Академією медичних наук України укомплектування центру висококваліфікованими спеціалістами.

4. Голові Київської міської Ради народних депутатів Л.Косаківському, Міністерству охорони здоров'я України вирішити у місячний строк питання щодо розміщення центру на базі закладів охорони здоров'я Дарницького і Дніпровського районів міста Києва.

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ,
19 листопада 1994 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про додаткові заходи щодо державної підтримки періодичних видань

З метою створення належних умов функціонування друкованих засобів масової інформації, підвищення їх ролі у суспільно-політичному житті, забезпечення оперативного випуску в світ і розповсюдження газет та журналів **постановляю:**

1. Поширити чинність Указу Президента України від 7 вересня 1994 року № 502 «Про заходи щодо впорядкування цін на окремі періодичні видання» в частині звільнення від податку на добавлену вартість на папір, картон та інші поліграфічні матеріали вітчизняного виробництва, а також послуги підприємств поліграфії, зв'язку, транспорту, які забезпечують друкування та розповсюдження газет і журналів, зазначених у статті 1 названого Указу.

2. Органам державної виконавчої влади, які уповноважені встановлювати тарифи на перевезення і послуги зв'язку, при перегляді тарифів у 1995 році залишити тарифи на перевезення залізничним транспортом газет і журналів, зазначених у статті 1 Указу Президента України від 7 вересня 1994 року № 502, на рівні тарифів, установлених на 1 жовтня 1994 року, а на послуги зв'язку за їх розповсюдження — на рівні тарифів, за якими здійснювалася передплата на перше півріччя 1995 року.

3. Установити граничний рівень рентабельності 20 відсотків до собівартості при визначенні тарифів на поліграфічні послуги для друкування газет і журналів, зазначених у статті 1 Указу Президента України від 7 вересня 1994 року № 502.

4. Кабінету Міністрів України:

затвердити у двотижневий строк перелік загальноукраїнських газет, друкування яких здійснюватиметься децентралізовано, а також міст, де вони друкуватимуться, і передбачити у проекті Державного бюджету України на 1995 рік кошти на децентралізоване друкування цих періодичних видань;

ужити заходів до забезпечення підприємств, які друкуватимуть загальноукраїнські газети в обласних центрах, необхідними поліграфічними матеріалами, зокрема фотополімерними пластинами і фотоплівкою;

подати у місячний строк Президентові України проект Державної програми розвитку національного книговидання і преси до 2000 року.

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ,
18 листопада 1994 року.

Репліка

У КОЖНОГО СВОЇ ДИВАЦТВА...

Дивно, але час від часу російська преса вперто намагається збагатити наш лексикон іноземним словом, так би мовити, українського походження. Це слово «українізація».

Наші російські колеги турбуються про «українізацію» окремих регіонів України і навіть... українського війська. І не здогадуються, що «українізувати» будь-що в Україні так само недоречно, як «американізувати» в Америці чи «русифікувати» у Росії.

Наприклад, «Независимая газета» (09.11.94) інформувала читачів про те, що «Міністерство оборони України має намір пригальмувати «українізацію» збройних сил», і з цією метою «у проекті військового штатного розкладу передбачено скорочення інститутів, що розробляють проблеми українізації збройних сил». У зв'язку з чим, природно, «будуть скорочені викладачі української мови і офіцери, які здійснюють виховну роботу серед солдатів».

Доречно було б зробити невеличкі ремарки на полях цього повідомлення.

По-перше, у структурі Збройних Сил України ніколи не існували і не існують заклади, які б мали на меті «українізувати» українське військо. Бо воно є українським вже в силу свого призначення — захищати інтереси України і гарантувати її безпеку.

По-друге, Збройні Сили виконують завдання, далекі від лінгвістичних проблем. Скоротити «викладачів української мови» у війську неможливо через їх... відсутність.

По-третє, виховна робота серед військовослужбовців велась і буде вестися державною, тобто українською мовою. Це передбачено українським законодавством і ніяк не пов'язано з реформуванням чи скороченням війська.

«Независимая газета» відома українським читачам як авторитетне і зважене видання. Мабуть, появу на її сторінках тези щодо «українізації» чи «деукраїнізації» українського війська слід розцінювати як невдалий жарт. Як кажуть, у кожного свої дивацтва...

Прес-служба Міністерства оборони України

Колонка власкора

Під землею думають інакше

Доки точаться суперечки навколо того, чи варто видобувати вугілля на шахтах Донбасу, гірники, попри всі труднощі, роблять свою справу та ще й закладають міцний фундамент під майбутнє. Почато будівництво нової шахти — «Південної» виробничого об'єднання «Луганськвугілля». Величезний обсяг робіт — два вертикальні стволи глибиною 920 метрів, 45 кілометрів гірничих виробок та інше — намічено завершити до 2007 року. На «Південній» передбачається видобувати 750 тисяч тонн вугілля на рік. А до кінця 2000 року на Луганщині стануть до ладу 8 нових шахт.

Починаємо епоху постприватизації

В Луганську 67 відсотків невеликих державних підприємств приватизовано. У малій приватизації місто йде першим в Україні. На це звернули увагу спеціалісти Міжнародної фінансової корпорації та Британського фонду «Ноу-хау». Вони запропонували проект постприватизаційної підтримки для Луганська. Реалізація проекту вестиметься за трьома напрямами: навчання приватизаторів бізнесові, реформа місцевого оподаткування, впровадження кондомініму. Останній передбачає дозвіл різним підприємствам купувати частини багатоцільових будинків, а не передавати їх в оренду, що практикується досі.

Комерція — мати безвладдя?

Вперше Луганський міськвиконком пікетували дрібні комерсанти, сотні яких торгують найрізноманітнішими товарами на Центральному ринку. Причина — закриття уподобаних торгових площ і надання інших. Комерсантам хочеться збувати товар в центрі міста. Тим часом на місці речового ринку прорвало теплотрасу, і через неймовірне скупчення там людей вести ремонт неможливо. І, до речі, цей ринок виник стихійно, без дозволу властей.

Ще не вмерла Луганщина...

Після першого лютого 1995 року луганці почують гімн свого міста. Саме до цього строку передбачається завершити конкурс на створення гімну, оголошений міськрадою народних депутатів. Конкурс пов'язаний з тим, що у 1995 році Луганськ відзначатиме своє 200-річчя.

Тепер ми — офіційномовні

Голова облради народних депутатів Петро Купін підписав рішення, в якому йдеться: «І. Поряд з державною мовою надати російській мові статус офіційної на території області. 2. Визначити на території області мовою роботи, діловодства і документації російську мову поряд з державною. У вищих і середніх навчальних закладах вступні екзамени приймати російською або українською мовами — за вибором абітурієнта».

Такі різні поверхи...

Третій двоповерховий автобус з'явився в Україні. Ним стала користуватися луганська футбольна команда «Зоря-МАЛС». На другий поверх новісінького «Вольво» гравці виходять бадьоро. А от поверхи турнірної таблиці долають незрівнянно важче.

Стаємо зевсопоклонниками

Фірма «Фелд» з міста Красний Луч завершила будівництво... храму Зевса. Він виріс у центрі далекої від Донбасу Ялти. Будівництво давньогрецького міні-містечка триває. Таким чином «Фелд» фінансує зйомки фільму «Боги Олімпу», до яких приступили грецькі кінематографісти. До речі, «Фелд» очолює народний депутат України Олексій Дмитренко.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.
Луганська область.

Інвестиційні банки — це ще не все. Але дуже багато

1. Причини зародження й розвитку інвестиційних інститутів в Україні

Поява і поступовий розвиток ринку цінних паперів в Україні, прийняття нормативних актів, пов'язаних з цим явищем, а також розширення процесів приватизації об'єктивно приводять до необхідності створення потужних фінансових інститутів, які сприяли б обороті приватизаційних коштів громадян і розв'язуванні питання використання цінних паперів за більшість їх власників — непрофесіоналів у цій галузі.

Роль таких інститутів виконують передусім інвестиційні фонди, компанії та інвестиційні банки.

Крім згаданих вище чинників, гадаємо, існують ще, як мінімум, дві важливі причини, що ініціювали появу на фінансовому ринку суб'єктів інвестиційного бізнесу. Насамперед це той факт, що в комерційному секторі економіки, в міру нагромадження капіталу і стабілізації макроекономічної ситуації, утворюється певний надлишок вільних коштів, які шукають собі застосування. Комерційні структури зайнялися пошуком шляхів вкладення (інвестування) нагромаджених капіталів. І по-друге, останнім часом більшість підприємств відчула гостру нестачу інвестиційних ресурсів. Підприємства, що приватизуються, в результаті використання майнових сертифікатів не одержать необхідних коштів для розвитку. Якщо за часів панування планової економіки більшість капіталовкладень здійснювалася у формі централізовано розподілюваних інвестиційних ресурсів, то з початком переходу до ринкових відносин це джерело інвестицій вичерпалося. Два інші джерела інвестицій, що існували раніше, — власні кошти підприємств і банківські кредити, не можуть бути використані з тієї причини, що власні кошти повністю йдуть на покриття поточних затрат, а банківські кредити недоступні більшості підприємств через надмірно високі відсотки.

Поява інвестиційних структур, передусім інвестиційних фондів та інвестиційних компаній, свідчить, коли говорити словами відомого основоположника, «про закінчення чи наближення закінчення першого етапу розвитку капіталізму, тобто етапу первинного нагромадження капіталу». За своїм походженням — це переважно торговий капітал. Однак проведені фахівцями дослідження показують, що в інвестиційні структури дедалі більше спрямовується й вільний капітал найсильніших підприємств, у тому числі й виробничого сектора.

Загальна економічна ситуація в Україні нині сприяє появі і зміцненню інвестиційних компаній та інвестиційних банків. Це саме ті структури, які можуть розв'язати численні гострі проблеми сьогодення. Інвестиційний банк зараз, мабуть, єдина структура, що може залучити кошти для довгочасного інвестування. До того ж, у його особі вперше за багато років з'являється інститут, здатний оцінити реальну ринкову ефективність того чи іншого інвестиційного проекту, а це вельми важливо для нормального розвитку ринку.

Інвестиційний банк — один з різновидів спеціальних фінансово-кредитних інститутів, що мобілізують довгостроковий позичковий капітал і надають його у розпорядження позичальника шляхом випуску й розміщення цінних паперів. При цьому інвестиційні банки виступають не просто як посередники між боржниками та інвесторами, а й виконують роль гарантів емісій та організаторів ринку. Вони здійснюють купівлю-продаж великих пакетів акцій за власний рахунок, надають кредити покупцям цінних паперів.

2. Специфіка ринку цінних паперів

Ціни на акції приватизовуваних підприємств являють собою, в ідеалі, відбиття цін на обладнання й нерухомість, що належать підприємствам. За рахунок періодичних переоцінок основних коштів ці ціни раз у раз зростають, орієнтуючись на поточний рівень інфляції. Коли зважити, що більшість підприємств не простоює, а все ж таки виробляє продукцію і дає прибуток, який також має розподілятися на кожну акцію, то можна дійти висновку, що вартість акцій таких підприємств має зростати швидше за темпи інфляції.

Крім реального наповнення акцій активами підприємств, на їхню ціну впливає також співвідношення попиту й пропозиції. Перше півріччя пройшло під знаком прискорення приватизації («хвиля-150»). Велася посилена кампанія збирання заявок на акції приватизовуваних підприємств, тривала підготовка до розпродажу акцій. Ринок був порівняно наповнений пропозиціями, тому ціна на акції була також порівняно низька, хоча коливання цін були дуже суттєві по різних об'єктах. З подальшими етапами приватизації піде процес вторинного перерозподілу випущених раніше акцій, а також акціонування підприємств, приватизовуваних через оренду з викупом. Ті акціонери, які не мають наміру керувати підприємством, продаватимуть свої акції, а більш заповзятливі — скуповуватимуть. Ціна акцій у цьому разі автоматично прагнутиме до нормальної ринкової ціни, бо у відносинах продажу акцій більше не буде участі держави, котра майже безплатно роздає акції мало не всім охочим.

Практично сьогодні багато які акції приватизовуваних підприємств на ринку відзначаються вельми високою інвестиційною привабливістю. Найважливіший ринковий показник, який характеризує об'єктивне сприймання ступеня ризику вкладення у підприємство, — коефіцієнт PER (price-earning ratio), що визначається як відношення ринкової ціни до прибутку на одну акцію. На західному ринку середнє значення такого коефіцієнта становить 10—12. На ризикованих ринках Північно- Східної Азії та Латинської Америки західні інвестори ладні вкладати гроші, коли PER дорівнює 3—4. А у нас понад половину підприємств мають PER менший за 1 або в інтервалі від 1 до 2.

Для того, щоб становище на нашому ринку інвестицій остаточно стабілізувалося, поряд з об'єктивними чинниками економічного й політичного характеру, що знижують різні ризики, має бути й суб'єктивний чинник: поява структур, які професійно готують і розмі-

щують нові емісії приватизовуваних і вже приватизованих підприємств.

3. Роль і місце інвестиційних банків на фондовому ринку

Роботу з обслуговування емісій, підвищення якості випуску цінних паперів і розроблення високих стандартів інвестиційних інструментів мають виконувати спеціалізовані структури — інвестиційні банки. Нині вітчизняний ринок цінних паперів являє собою ще аморфне малопрозоре середовище, що зумовлює вельми високі інвестиційні ризики. Лише порівняно невелике число інвесторів спеціалізується на інвестиціях з таким рівнем ризиків. Великі інституціональні інвестори змушені підкорятися певним обмеженням щодо величини високоризикових вкладень. Все це призводить до того, що капітал, який може бути потенційно залучений сьогодні в Україну (як іноземний, так і вітчизняний), обмежується малими обсягами спеціально виділеного венчурного капіталу.

Діяльність інвестиційних банків сприяє підвищенню інформаційної прозорості ринку. Світова практика показує, що їх ефективна робота може на порядок збільшити приплив інвестицій, бо веде до зниження ризиків і залучає до інвестиційного процесу нові обсяги капіталів, призначених для менш ризикованих інвестицій.

4. Перспективи інвестиційних банків

Аналіз фондового ринку показує, що специфічна діяльність інвестиційного банку одразу ж знайде високий попит як у вітчизняних, так і в зарубіжних клієнтів.

Серед вітчизняних юридичних осіб головними клієнтами інвестиційного банку будуть приватизовувані підприємства. На початкових етапах приватизації основною потребою керівництва підприємств є планування та проведення кампанії збирання заявок і квазіаукціонів. Найбільшу допомогу у проведенні названих заходів їм могли б подати інвестиційні фонди й довірчі компанії, що мають необхідні запаси майнових сертифікатів і знаються на механізмах приватизації. Згодом у керівництва підприємств з'являться нові потреби, пов'язані з залученням інвестиційних ресурсів, організацією вторинної емісії та її розміщенням. Для задоволення цих потреб більшою мірою придатні інвестиційні банки.

Нині відносно сталі регулярно оновлювані котування здійснює, як правило, сам емітент, що є вельми ризиковим індикатором для інвестора і сумнівним з етичної точки зору заходом для репутації емітента. Переважна більшість паперів, пропонованих до розміщення, практично не забезпечена реальними активами. На ринку поки що практично немає акцій великих промислових компаній зі сталими незалежними котуваннями.

Виправити наявне становище зможуть інвестиційні банки. За рахунок проектного планування емісійних портфелів вони зблизять ціни попиту і пропозиції на акції найнадійніших емітентів і адекватно оцінять ненадійні: нічим не забезпечені й суто спекулятивні емісії.

В Україні поки що немає системи субординування (ранжування) боргів. Будь-яке акціонерне товариство може мати перед комерційними банками такі заборгованості, які позбавляють його акціонерів надії на отримання прибутку на довгі роки. Проте законодавство не забороняє керівництву такого акціонерного товариства брати додаткові кредити, котрі ставлять підприємство на межу банкрутства. При цьому нові кредитори, так само як і попередні, матимуть переважні права перед акціонерами на отримання своєї частки в разі ліквідації такого АТ. Акції підприємств, здатних на такі кроки, несуть підвищений ризик своїм власникам. Не усувається можливість змови між керівниками підприємства і комерційного банку, яка матиме на меті погашення банківських позик у ході ліквідації підприємства за рахунок коштів нових акціонерів. Даний ризик має прихований характер, бо в момент розміщення нової емісії додаткові кредитні договори ще можуть бути не укладені. У ході емісії ризики такого роду може оцінити й обмежити спеціальною угодою з емітентом тільки інвестиційний банк. Отже, для багатьох інвесторів участь інвестиційного банку в розміщенні емісії гарантує зменшення рівня ризику на їхні вкладення.

Як свідчить загальносвітова практика, інвестиційні банки відіграють неабияку роль у розміщенні муніципальних позик. Проблема фінансування потреб територій за умов поступового скорочення підтримки з боку державного бюджету змушує виконавчі органи всіх рівнів (від обласного й державного до районного і міського) переходити на власні ресурси. При цьому вони неминуче наражатимуться на неритмічність фінансового циклу: основні витрати місцева влада виконує на початку року (або періоду), а більшу частину податкових платежів отримує в кінці. Виходом із становища є емісія муніципальних облігацій, розміщення яких доручають інвестиційним банкам.

Досвід розвитку ринку цінних паперів в інших країнах показує, що більшість іноземних інвесторів при визначенні об'єктів інвестування вдається до послуг інвестиційних банків. Потреби іноземних інвесторів у подібних інститутах заохочують розвиток системи інвестиційних банків. І навпаки: масовий приплив іноземних інвестицій розпочинається одразу після появи і зміцнення системи інвестиційних банків.

Несталість кон'юнктури, низька ліквідність і недостатня прозорість ринку входять до числа головних причин, що заважають припливу іноземних інвестицій. Китай, який нещодавно перебував у схожій до наявної в СНД економічній та політичній ситуації, завдяки розвинутій інфраструктурі фондового ринку нині отримує близько 10—20 млрд доларів США зарубіжних інвестицій щороку, а загальний обсяг зовнішніх капіталів, які працюють у країні, сягає 110 млрд доларів.

Допомога підприємствам з боку інвестиційних банків у випуску високоякісних емісій дає змогу залучити в Україну додаткові іноземні інвестиції. Тим самим створюється добрий ринок послуг інвестиційних банків з боку як іноземних інвесторів, так і емітентів, які потребують залучення іноземних інвестицій.

Олег КЛИВАНСЬКИЙ,
юрист.

ДАЙОШ АНТАРКТИКУ!

Спочатку я нічого не зрозумів: морози вже почали випробувати нас на зимостійкість, а мені говорили по телефону про скоре настання літа й про те, що коли найближчими днями не буде вжито якихось заходів, то Україна може втратити дуже багато. Співрозмовник вимагав негайної зустрічі з кореспондентом. Що ж, коли заходить про інтереси усієї України...

Професор Одеського гідрометеорологічного інституту Леонід Сергійович Говоруха, він же член Міжвідомчої антарктичної комісії НАН України, керівник Одеського відділення Центру антарктичних досліджень, виявилося, вже й листа на ім'я Президента України підготував.

— Я згоден на будь-яку форму публікації. Аби тільки розірвати бюрократичне коло, зрушити справу з мертвої точки.

І почав схвильовано розповідати. Суть проблеми: рік тому Британська антарктична служба через Міністерство іноземних справ України запропонувала передати нашій країні (причому — безплатно) англійську антарктичну станцію Фарадей. Основну вимогу при цьому висунули таку: на державному рівні підтвердити готовність та спроможність утримувати станцію й провадити там наукові дослідження на рівні міжнародних стандартів у відповідності з Вашингтонським договором про Антарктику 1959 року. І хоча отой договір Україна теж підписала 1993 року, а за рік до цього з'явився документ за підписом попередника Л.Кучми на президентському посту, який засвідчує зацікавленість нашої країни в присутності в Антарктиці, урядові структури на пропозицію Британської антарктичної служби чомусь ніяк не реагують.

— А там, в Антарктиці, ось-ось справді настане літо, отже активізуються наукові дослідження, антарктичне життя загалом, — **провадив** далі професор. — Цілком імовірно, що запропоновану нам станцію, оскільки Україна ніяк не спроможеться не тільки прийняти її, а навіть заявити про готовність зробити це, буде передано комусь іншому. Невже наша держава не зацікавлена в освоєнні й використанні багатющих матеріально-сировинних ресурсів Антарктики та Південного океану? Хай не сьогодні, хай у перспективі.

Що ж, професор Говоруха, учасник ряду вітчизняних і міжнародних антарктичних експедицій, знає, мабуть, що говорить. І можна, очевидно, поділяти його нарікання на те, що хоч і створено у нас Центр антарктичних досліджень, та його статус, по суті, не визначено, працює тут... аж три спеціалісти.

Центр навіть за таких умов прагне брати участь в роботі міжнародного Наукового комітету антарктичних досліджень, хоча, до речі, щорічний обов'язковий внесок (близько 5 тисяч доларів) до цього комітету, створеного країнами — учасниками Вашингтонського договору, зробила не держава, як належало б, а приватна київська фірма Хіала-Центр, очолювана В'ячеславом Полуляхом.

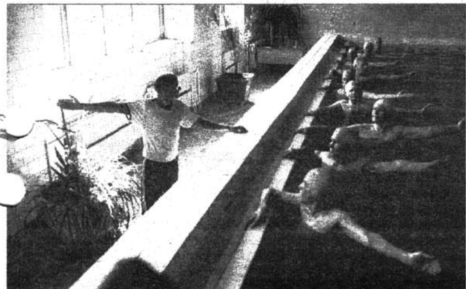
— І наш Кабінет міністрів, — прокоментував цей факт професор Говоруха, — навіть не поперхнувся. За таких підходів можуть потонути перспективні інтереси держави. Тому й хотів я звернутися просто до Президента: та примусьте, нарешті, уряд щось зробити, бо завтра буде запізно!

Додавати тут щось, очевидно, зайве.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса

Фотофакт

ОЗДОРОВНИЦЯ ЗАПРОШУЄ

Санаторій «Великий Луг» акціонерного товариства «Укрпрофоздоровниця» добре відомий не тільки в Запорізькій області, а й за її межами.

Тут щороку відпочивають і поліпшують здоров'я майже 8 тисяч чоловік. Переважно це хворі на серцево-судинні та захворювання периферійної нервової системи. Лікуються також потерпілі від аварії на Чорнобильській АЕС. А допомагає їм зміцнювати здоров'я великий і кваліфікований медперсонал.

На знімках: в плавальному басейні; заняття на велотренажері проводять інструктор Микола Білий і завідувачка лікувально-діагностичного відділення Людмила Стефанчук.

Фото Олексія КРАСОВСЬКОГО.

Черговий замах

У Донецьку вчинено напад на заступника голови обласної організації Конгресу українських націоналістів Володимира Гришкіна. Цьому передували телефонні погрози. На думку голови секретаріату головного проводу КУНу Г.Сіренко, до злочину, можливо, призвели публікації, присвячені діяльності Ю.Звягільського, у газеті «Бандерівець», перший номер якої щойно вийшов у світ. О 21 годині в центрі міста біля зупинки міського транспорту з іномарки вискочили двоє парубійків і жорстоко побили В.Гришкіна, який повертався з редакції.

Людмила ГРАЧ

З лікарні прямо до храму

Віднедавна Черкаська обласна лікарня має свій храм — Свято-Анатоліївський. Бо відкриття його припало на свято мученика Анатолія. До того ж і головний лікар обласної лікарні, Фесун, відомий своїм невичерпним благодійництвом, теж Анатолій. Це з його ініціативи передано під Свято-Анатоліївську церкву двоповерховий будинок, що належав лікарні.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Дорожчають і ... страйки

З початку нинішнього року участь у страйках на Донеччині взяло понад 40 підприємств, закладів і організацій — 20,1 тисячі чоловік. Втрати від цього становили 58,6 тисячі людино-годин, 76,6 мільярда карбованців. Ці невтішні цифри навело облстатуправління.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецька область.

Для вчителів — проїзд безплатний

Більш як дві тисячі вчителів Волинської області їдуть на роботу до інших населених пунктів, переважно — в сільські школи. Зважаючи на мізерні зарплати педагогів і високі ціни на квитки, голова обласної Ради Борис Климчук видав відповідне розпорядження. Нині він зобов'язав обласне територіально-виробниче об'єднання автотранспорту видавати учителям проїзні квитки на автобуси й інші транспортні засоби, якими вони дістаються до місця роботи. Витрати на квитки щомісяця відшкодовуватимуть з обласного бюджету.

Богдан БЕРЕКЕТА,

Волинська область.

Копали траншею, викопали... збитки

Півтисячі телефонних апаратів змовкло водночас у центрі Кіровограда після того, як екскаватор управління «Дніпроекскавація» занурив ковша у траншею під фундамент майбутнього приміщення ощадбанку. Одним махом було пошкоджено 7 каналів телефонної мережі і 33 кабелі зв'язку. І все через порушення технології будівельних робіт. Винуватцям доведеться відповідати й відшкодовувати, бо зв'язківцям вже терпець урвався і вони звернулися до прокуратури. Лише за 9 місяців у місті зафіксовано 30 випадків пошкодження телефонних комунікацій.

Микола ВОЛОК.

Кіровоград.

І не світить, і не гріє

У ряді районів на Сумщині вугілля відпускають по одній тонні замість двох передбачених за нормою, визначеною розпорядженням представника Президента України. Чим пояснюється така катастрофічна ситуація у забезпеченні палива на зиму? Передусім недоліками державного підприємства «Облпаливо». А за тим — безпорадністю виконкомів, які не змогли забезпечити поставок твердого палива з Донбасу, куди згідно з кооперативними поставками вивозиться ліс і сільськогосподарська продукція. Не використовуються для придбання палива і ресурси обласного товарного фонду. Усе, на що спромігся облвиконком у цій ситуації, висловити недовіру керівнику державного підприємства «Облпаливо» пану Чайці, та зобов'язати держоб'єднання «Сумиліс» і підприємство «Сумиторф» організувати роботу щодо заготівель і реалізації споживачам дров та торфопродукції.

Продиктовано в номер

З'їзд відбуватиметься в суворій конспірації

26 листопада має відбутися з'їзд Республіканської партії Криму — партії «Республиканского движения Крыма». Поки що не відомий статус цього зібрання — черговий, позачерговий чи надзвичайний з'їзд? За рішенням координаційної ради партії, все тримається в суворій таємниці. Навіть обрані у первинних партійних організаціях делегати на з'їзд не знають, де він відбуватиметься. Назву населеного пункту, де буде проведено це надзвичайне зібрання, повідомлять 25 листопада, а саме приміщення — за кілька годин до відкриття з'їзду. Але спостерігачі вважають, що з'їзд найпевніше відбудеться в Сімферополі, в Будинку дружби народів. Член координаційної ради партії, член президії ВР Криму Сергій Нікулін заявив у розмові з журналістами, що на з'їзді не буде ані гостей, ані кореспондентів, узагалі нікого, окрім самих делегатів.

Нагадаємо, що головою Республіканської партії Криму є Голова ВР Криму Сергій Цеков. Правда, нещодавно на своєрідному надзвичайному з'їзді РПК його було виключено із партії. Та сам Цеков вважає той з'їзд неправомочним, оскільки на ньому були лише прихильники президента автономії Юрія Мєшкова. До речі, на з'їзді 26 листопада намічається виключити із РПК Мєшкова, котрий після обрання його президентом Криму призупинив своє членство в партії. Нагадаю, що саме Ю.Мєшков стояв біля витоків «Республиканского движения Крыма», а потім і Республіканської партії Криму. Нинішній розкол у партії і «движении» пов'язаний насамперед із розчаруванням у неможливості виконання своєї програми щодо впровадження кримсько-російської ідеї. Що вирішить цей конспіративний з'їзд, невідомо. Тим більше, що частина депутатів кримського парламенту останнім часом вимагає ротації президії ВР Криму і відставки спікера Сергія Цекова та обох його заступників. Друга сесія ВР Криму відкриється 30 листопада.

Поки що вагаються

В Одесі відбулася конференція вчительської профспілки, на якій обговорювали проблеми соціального захисту працівників освітянської сфери, що опинилися останнім часом в матеріальній скруті. Передстрайкові пристрасті делегатів дещо гасилися поміркованістю профспілкової верхівки. Отож основне питання — припиняти у школах навчальний процес чи ні — залишилося поки що невирішеним. Усе залежатиме від подальшого перебігу подій та ставлення владних структур до вимог учителів. Обрано міський координаційний комітет з соціального захисту працівників освіти. Представники профспілки поїдуть до Києва, аби 28 листопада зустрітися там із колегами з інших регіонів та узгодити спільні дії.

Замість страйку — нарада

Страйку, яким погрожували гірники, а точніше — їхні лідери, 21 листопада так і не відбулося. Серед самих шахтарів не було єдності.

Натомість цього дня у Донецьку відбулася нарада вугільників за участю директорів виробничих об'єднань, вчених, представників профспілок, спеціалістів гірничої справи. У нараді взяв участь міністр вугільної промисловості України Віктор Полтавець.

Йшлося про стан справ у галузі та заходи для її порятунку. І це не перебільшення, адже рівень вуглевидобутку нині опустився до рівня 1955 року, а показник продуктивності праці «сягнув» рівня... 1935 року. В. Полтавець пообіцяв шахтарям, що він, як міністр, робитиме все від нього залежне і вирішуватиме на найвищому рівні питання, які хвилюють гірників. Однак він вважає, що резерви для поліпшення роботи у цьому напрямку — безпосередньо на місцях. Нині ж стан виробничої і технологічної дисципліни на вугільних підприємствах не витримує критики, і тому необхідно застосовувати до порушників жорсткі адміністративні заходи. На думку В. Полтавця, першочергове завдання — зупинити спад вуглевидобутку.

«Ми летіли додому з гастролей у Мюнхені, як на пожежу, не відаючи, що вона таки сталася в театрі...»

Останній місяць Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка активно привертав увагу преси. І це зрозуміло, адже в жовтні франківці розпочали ювілейний 75-й сезон. Як на відкритті, так і в наступні дні глядна зала заповнювалася вщерть. Було приємно відчувати, що глядач засумував за нашими виставами, за акторами.

І водночас прикро, що головна подія — початок 75-го сезону — не набула такого розголосу, як друга, що сталася 6 листопада, — пожежа на сцені театру.

Ця сумна подія практично збіглася із завершенням ще однієї, цього разу суто мистецької, — повернення колективу з Баварії. Тож хотілося б сказати кілька слів про гастролі в Мюнхені, які відбулися згідно з угодою про культурне співробітництво між Вільною Державою Баварія та Україною. За останні роки незалежна Україна має особливо близькі стосунки з Баварією і в галузі економіки, і в галузі культури. У рамках культурних програм представники нашого театру не раз бували в Баварії на фестивалях та окремих виступах. І от нарешті досить довгі спільні зусилля фірми «Хан продукціон ІМБХ», наших керівних установ та адміністрації театру дістали позитивне завершення — гастролі театру в Мюнхені.

З великого, різнопланового репертуару театру фірма «Хан продукціон ІМБХ» обрала спектакль «Тев'є-Тевель», який добре знають глядачі. Вистава з 1989 року залишається однією з найпопулярніших, аншлагових, була на численних мистецьких фестивалях, а в 1993 році творці «Тев'є-Тевеля» удостоєні Державної премії України імені Т.Шевченка.

Знову-таки завдяки гостинності фірми «Хан продукціон ІМБХ» організаційні моменти цього разу були ідеальні, від побуту аж до найелітнішого приміщення Баварії, де проходили вистави.

Важко передати красу архітектурного ансамблю XVIII сторіччя, що являє собою Театральний центр Мюнхена під назвою Резиденц-театр, де раніше була резиденція баварських князів. Центр об'єднує три сцени: Резиденц-театр, Кювельє-театр (названий на честь його архітектора, саме на цій сцені ми грали) й Оперний театр.

Але найбільше естетичне потрясіння викликає глядна зала Кювельє-театру, створена в стилі рококо — з дивовижно красивою королівською ложею, морем світла, позолоти, затишним і компактним залом на 500 місць. Усе це заворожує, а в поєднанні з чорним квадратом сцени народжує високу ауру мистецтва. У фойє — картини старих майстрів, що, мов портрети предків у старовинних замках, оберігають спокій присутніх.

Три вечори підряд, як писала «Зюддойче Цайтунг» «...в Кювельє-театрі кулісний небосхил спалахував зірками Чумацького шляху, яким молочник Тев'є тягнув візок з молоком крізь життя».

Спочатку ми побоювалися: чи сприйме німецький глядач запропонований варіант перекладу, чи не постраждає враження від вистави? На жаль, спектакль йшов не в синхронному перекладі, а німецький текст, зафіксований на слайди, з'являвся над сценою — все це певною мірою відвертало глядачів од подій на сцені. Але поступово німецькі глядачі, втративши всю свою врівноваженість, природну стриманість, цілком віддалися на волю того, що відбувається з героями. І подекуди здавалося, що вистава йде не в Мюнхені, а в рідному Києві. А потім були оплески, квіти. Як щиро засвідчила одна з газет «...душа ридає...море овацій в Кювельє-театрі».

Не можна не сказати про блискучу оперативність німецької критики — буквально через день газети Баварії вмістили рецензії. Таке в нас траплялося багато десятиліть тому, про що лишилися тільки легенди. Та сама «Зюддойче Цайтунг» про постановку в цілому писала: «...це театр, який народжений українською душею і який хвилює душу. Це театр — доброзичливий, по-справжньому народний, ностальгійний». «Театральна газета» відзначила: «Трупа з Києва використовує прийоми, які глибоко хвилюють душу і наповнюють її хоралами». «Мюнхен Меркур»: «Київська версія відрізняється щирістю, душевністю, простотою. Завдяки режисурі С.Данченка ідеї Тев'є стають дефіцитом нашого часу. Данченко використовує прийоми, які пов'язують Тев'є з цілим світом».

Ясна річ, найкрасивіші епітети призначали Богданові Ступці: «Тев'є у його виконанні сповнений тієї простоти, яка струмить достоїнством, в нього не можна не закохатися...», «Богдан Ступка живе на сцені у своєрідному пластичному зламі, через який актор передає та підсилює візуально внутрішній стан героя. Його пластична партитура підпорядкована внутрішньому змістові й навпаки...», «Професіоналізм Богдана Ступки народжує високі почуття...»

Прекрасні відгуки критиків отримала Наталя Лотоцька: «Голда ніби вросла в це життя», «актриса створює образ, що лине в небо». І в розмовах, і в статтях було високо оцінено смак художника Данила Лідера: «Скупий і завдяки цьому такий сучасний сценічний простір», «як різдвяна шкатулка, обертається сцена», «сенс буття струмить з горщика з молоком, що димиться, із свічок, що миготять...»

З теплими словами першого ж вечора після вистави звернувся до українських акторів директор Резиденц-театру Еберхард Вітт, подякувавши за високохудожню виставу, висловив побажання, щоб обміни між нашими державами й театрами стали традиційними.

Золотавого осіннього дня ми прощалися з гостинним Мюнхеном. Завдяки німецькій фірмі «ДОТТ» з міста Маун та її філії у Львові наша поїздка в автобусі виявилася не тільки не обтяжливою, а навіть комфортною. Зробили зупинку у Львові бо наше керівництво хотіло зателефонувати до Києва й попередити про приїзд колективу. Звісно, перше, що почув адміністратор, — це про пожежу в театрі. Але, оберігаючи спокій колективу, наше начальство не сповістило, що нас чекає у Києві.

О третій ночі 7 листопада ми були біля темного театру, потім зайшли до глядної зали... Наступного дня всі франківці зібралися в театрі. Зібралися, щоб прибрати, вимити свою оселю. Хоч і незручно казати, але раділи, що не все так жахливо. Найголовніше, наша святая святих — сцена — жива.

— Ми вдячні всім, хто відгукнувся в цю скрутну годину. Низький уклін пожежникам, усім організаціям, людям, які запропонували допомогу. Це означає, що наш театр потрібен.

Сьогодні цілодобово тривають роботи з відновлення дзеркала сцени та її порталів — єдиного, що постраждало під час пожежі. Не зупинилася творча робота: тривають репетиції нової вистави «Крихітка Цахес» — п'єса Ярослава Стельмаха за мотивами повісті Гофмана, над постановкою якої працює художній керівник театру Сергій Данченко, йде підготовка до творчих вечорів, що мають відбутися в Українському домі. Незабаром розпочнеться робота над інсценізацією за «Кобзарем» Шевченка в постановці В.Козьменко-Делінде.

Трагічна подія не вплинула на моральний стан колективу, а навпаки, довела, що всі ми — сім'я і лихо, котре спіткало нас, можна подолати тільки разом.

Наталя ПОНОМАРЕНКО.

Volkswagen Group

АВТОМОБИЛЬ SKODA

- Гарантия в течение года
- Сервисное обслуживание
- Шестилетняя гарантия против проржавения.
- Продажа запасных частей.
- Поставка со склада в Киеве.
- Форма оплаты любая.

Концерн «Вега» тел: (044)244-72-17
Техническая станция тел: (044)430-75-35

50 ЛЕТ В МИРЕ СПОРТА

СП «Трастинвест компани»

принимает к рассмотрению
**и содействует
взысканию долгов
российских предприятий**
украинским предприятиям и банкам.
Документация может быть передана
**по факсам:
(044) 276-23-25, 244-76-69,**
или почтой по адресу:
**г.Киев, 252180, проспект
Краснозвездный, 51.**

Предлагаем 7 модификаций автомобилей

УАЗ

*от традиционно-известных
до усовершенствованных и комфортабельных
автомобилей данного класса.
Производим замену узлов и агрегатов.*

**Тел. в Полтаве (0532) 19-48-62, 19-48-28.
Факс (05322) 3-11-93.**

МІЖНАРОДНИЙ ФОНД "ВІДРОДЖЕННЯ"
INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

Міжнародний фонд «Відродження» (МФВ) оголошує конкурс на вакантні посади працівників Програми «Перші кроки» («Head start»), метою якої є впровадження в Україні нетрадиційних світових методик підготовки дітей до школи:

директора Програми

(вимоги до претендента: вік — до 45 років, досвід освітньо-педагогічної роботи, належні організаційні здібності, вільне володіння українською та англійською мовами, персональним комп'ютером);

менеджера офісу-бухгалтера.

***Вимоги:** ведення на сучасному рівні фінансових справ (українською та англійською мовами), організаційно-господарча робота.*

Термін подання заяв (CV) — 10 днів з часу публікації оголошення.

Довідки: 254053, Київ, вул.Артема, 46, тел.(044) 216-25-96. МФВ.

Арбітражним судом Полтавської області (314000, м.Полтава, вул. Зигіна,1) порушено справу № 811/5 від 12.09.94р. за заявою кредитора державної податкової інспекції по Київському району, м.Полтави — про визнання банкрутом Тз ОВ «Талантон», юридична адреса якого: 314000, м.Полтава, вул. Миру,12, кв.122, р/р № 467127 у Полтавській філії акціонерного банку «Інко», МФО 331575 та р/р № 467329 у Полтавському акціонерному банку «Полтава-банк», МФО 331489.

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

PAREX BANK

Без проблем и формальностей!

- ПРОДАЕМ КАРБОВАНЦЫ ЗА ВАЛЮТУ ТЕЛ.222416, 222264
- ПОКУПАЕМ КАРБОВАНЦЫ, ТЕНГЕ, БЕЛОРУССКИЕ РУБЛИ ТЕЛ.229561, 213540
- СПРАВКИ О КУРСАХ ТЕЛ.281483
- ОТКРЫТИЕ КОДИРОВАННЫХ СЧЕТОВ ТЕЛ.283659
- АККРЕДИТИВЫ В ЛЮБОЙ ВАЛЮТЕ ТЕЛ.284330

Филиал "Лаймдота": ул. Кр.Барона 20/22, Рига, Латвия
Тел.: (0132)-222264, 222416, Факс: 281595
Телекс 614567 LAIM SU

Предприятие реализует
Глубинные насосы ЭЦВ 4", 5", 6", 8", 10", 12" со склада в Буче и на заказ (43 модели, станции управления, провод ВПП)
**Тел. в Киеве: (044) 472-65-50.
Тел. в Буче: (04497) 5-24-02.**

---

balkancar

БОЛГАРСКАЯ ФИРМА предлагает:

**электрокары,
погрузчики,
аккумуляторы,
шины и запчасти,
электротельферы,
транспортерную ленту.**

город Харьков

тел./факс (0572) 32-01-26

тел. 30 - 90 - 25
факс 38 - 82 - 62
телетайп 31 - 12 - 47 "Маяк"

**Реалізуємо або обмінюємо на продукти харчування
ПІДШИПНИКИ роликові й шарикові та ЗАПЧАСТИНИ
для автотехніки ГАЗ, МАЗ, КамАЗ, ЗІЛ, УРАЛ, ВАЗ, УАЗ, МТЗ та ін.,
купуємо тушонку.
Телефони в Луцьку:**
(03322) 4-33-84, 4-42-57, 3-10-46.

---

150 наименований

Остродефицитные импортные и отечественные медикаменты и товары медицинского назначения предлагает Артемовская республиканская аптечная база (АП «ФАРМПРОИМП»). Самые низкие цены. Возможны варианты товарного кредита, долгосрочные контракты. При крупных закупках возможна доставка.

**Обращаться по телефонам:
(06274) 3-20-32 или 3-20-78.
Адрес: г. Артемовск Донецкой обл., ул. Профинтерна,2. Р/с 602810 в Артемовском отделении ПИБ, МФО 334583.**

Реклама в газеті «Голос України». Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

Бурхливій діяльності передує стриманість

У парламентах світу

Новообраний німецький парламент, вибори до якого відбулися 16 жовтня, про що писав «Голос України», розпочав свою діяльність стримано, за протоколом. У день відкриття пленарного засідання бундестагу на трибуну зійшов найстаріший з депутатів — 81-річний письменник Стефан Гайм. Обраний у Берліні, він представляє Партію демократичного соціалізму (ПДС), хоча не є її членом. Йому, як главі рейхстагу часів Веймарської республіки, було надано право виголосити промову на честь відкриття першої сесії парламенту нового скликання.

До речі, пам'ятного для Німеччини 1932 року з переднім словом до депутатів того парламенту звернулася Клара Цеткін. Про це, власне, нагадав сьогоденним німецьким законодавцям у своїй промові С.Гайм. Продовживши свій екскурс в історію, він згадав і про конституційний прихід до влади уже наступного, 1933-го року, уряду Гітлера. Тодішній рейхстаг теж брав у цьому участь, за що й поплатився. За нацистського уряду майже 200 депутатів було заарештовано, а потім більш як половину з них розстріляно.

Запропонувавши колегам картину з історії як тему для роздумів, С.Гайм перейшов до проблем, які сьогодні доведеться розв'язувати бундестагу разом з народом об'єднаної Німеччини. І те, як його промова «зірвала», хай стримані, але оплески в рядах соціал-демократів, вільних демократів і «зелених» і дістала мовчазне схвалення решти, свідчить про принципову єдність у поглядах на майбутнє країни представників усіх партій у стінах парламенту. С.Гайм нагадав, що співвітчизникам слід пам'ятати уроки минулого і зважати на них у майбутньому. Серед першочергових завдань його країни промовець бачить зменшення рівня безробіття, закріплення тенденцій до поступу в економіці. Що ж до завдань політичних, то він закликав повести жорстку боротьбу з шовінізмом, расизмом, антисемітизмом, всіляким насиллям. Пролунав у промові С.Гайма і заклик до національної єдності на основі здорового глузду.

Потім була рутинна парламентська робота, характерна для кожного такого зібрання. Як і очікувалося, без зайвих дебатів на посаду голови парламенту було переобрано представника Християнсько-демократичного союзу (ХДС)Ріту Зюсмут, потім було голосування за чотирьох її заступників. Одним із них став представник партії «зелених».

Кажучи словами С.Гайма, демократія в Німеччині має надійне підгрунтя. В кожному разі так вважає найстаріший депутат сьогоденного німецького парламенту, який пам'ятає зліт і падіння Веймарської республіки.

Сергій ДАНИЛЕНКО.

Мюнхен.

Спорт

Де — ясно, а де — туман...

Кубок країни з футболу. 1/8 фіналу. Перші матчі

Таврія (Сімферополь) — Карпати (Львів). 3:0. 1:0 Волков (27), 2:0 Гайдаш (65), 3:0 Антюхін (90). **Верес — Темп. 1:0.** Филимонов (80). **Металург (Запоріжжя) — Дніпро (Дніпропетровськ). 1:3.** 0:1 Максимов (2), 0:2 Фінкель (4), 1:2 Ванін (8), 1:3 Похлєбаєв (10). **Ворскла — Шахтар (Донецьк). 0:1.** Біліченко (69). **Кривбас — Нива (Тернопіль). 3:0.** Ниченко (12, 45, 47). **Сталь — Нива (Вінниця). 1:0.** Чайка (80, з пенальті). **Чорноморець — Кремінь. 2:0.** 1:0 Гусейнов (36), 2:0 Сак (57).

Що ж, досить цікаво пройшли матчі. Щоправда, деякі клуби вже практично забезпечили собі місце в чвертьфіналі. Скажімо, сімферопольці, які останнім часом не радували прихильників виступами в чемпіонаті, цього разу зіграли і змістовно, і результативно. І тепер «Таврія» з хорошим настроєм може рушати до Львова на матч-відповідь, як і «Кривбас» до Тернополя.

Ще ліпша позиція у дніпропетровців, які впевнено переграли суперника на його полі. Вдома, гадаю, футболісти «Дніпра» здобутого з рук не випустять. Ну, а їхній перший матч у Запоріжжі проти «Металурга» був особливим. Ще б пак, усе вирішилося протягом стартових десяти хвилин! Такої скорострільності, мабуть, ні[illegible] не чекав.

Сподіваюся, не матиме пробле[illegible] полтавцями донецький «Шахтар». Відмінна форма і два м'ячі, проведені вдома, дають змогу дивитис[illegible] оптимізмом на продовження боро[illegible]би за приз і футболістам «Чорноморця». Здається, наставникові одеського колективу Леонідові Буряку вдалося підібрати сильний ансамбль, який перебуває у відмінному ігровому тонусі.

Гадаю, що й вінничани постараються в рідних стінах надолужити згаяне. А от у суперечці рівненців та шепетівців ще багато неясного. Втім, зачекаємо до 27 листопада. Саме в цей день пройдуть повторні зустрічі.

І ще одна інформація. Як повідомив президент ФФУ Віктор Банников, керівництво АТ «ФК «Динамо», Київ» звернулося з проханням перенести кубкові зустрічі динамівців із запорізьким «Торпедо» на лютий-березень 1995 року через участь к[illegible] у турнірі Ліги чемпіонів. Проханн[illegible] довольнили.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Пауерліфтинг. У Йоганнесбурзі завершився чемпіонат світу з цього виду спорту. Виступаючи в категорії 125 кг, відомий український богатир, знаний майстер силового триборства 41-річний киянин Віктор Налейкін став найсильнішим на планеті. До цього наш земляк тричі володів європейським «золотом» і двічі — світовим «сріблом». Тож вітаємо Віктора Налейкіна з видатним досягненням!

Шахи. У французькому місті Ліоні проходив фінал розіграшу Кубка Європи серед шахових клубів. Команда «Донбас» (Алчевськ Луганської області) посіла третє місце. А приз виборов клуб «Босна» (Сараєво), за який виступає чемпіон світу ПША Гаррі Каспаров. Другим був клуб «Ліон».

Хокей. Регулярний чемпіонат МХЛ. Сокіл (Київ) — СКА (Санкт-Петербург) — 0:2.

Чи ввійде Норвегія до ЄС

Після того, як за результатами референдуму Швеція стала членом ЄС, Скандинавія 28 листопада чекає підсумків загальнонаціонального референдуму по ЄС у Норвегії.

Протягом усього періоду підготовки до референдуму норвежці загалом досить скептично ставилися до членства країни в ЄС, мотивуючи це спроможністю їхньої країни вижити самостійно (країна багата нафтою, родовищами інших корисних копалин), а також тим, що в плані гарантування безпеки Норвегія може спиратися на НАТО.

Події останнього часу змусили норвежців завагатися. Розпад надійної системи північного співробітництва, коли більшість країн регіону входить до ЄС, може залишити Норвегію поза межами Союзу, що спричинить появу суворого кордону зі шведами та фінами.

З огляду на єдині етнічні, мовні, культурні, політичні, економічні коріння Скандинавії ці процеси значно впливають на світогляд норвежців.

Крім того, США останнім часом скоротили свою присутність та території Норвегії, а також фінансову підтримку.

Ігор КОЗАК.

Арафат почувається нормально

Голові Виконкому Організації визволення Палестини Ясіру Арафату у грудну клітину було вживлено спеціальний прилад для раннього запобігання погіршенню стану здоров'я. Цей прилад має сигналізувати про настання небезпечних змін в організмі приблизно за 30 хвилин, що дасть можливість Арафату негайно звернутися по допомогу до спеціалістів.

Лікар голови Виконкому ОВП йорданський нейрохірург Ашраф аль-Карді вважає, що ця система дуже ефективна і дозволяє не допустити якихось «надзвичайних ситуацій». Він повідомив також, що Я. Арафат почувається нормально.

Олександр ЄЛІСТРАТОВ.

Фотофакт

КОМУ РИС, А КОМУ Й КВІТИ

У різний спосіб збільшують свої доходи мешканці сільських районів Китаю. От, приміром, у цьому селі, що в провінції Сичуань, зайнялися вирощуванням квітів. Близько 40 сортів найрозмаїтіших квітів селяни відправляють на експорт.

Фото агентства СІНЬХУА.

Вістки з діаспори

УКРАЇНСЬКІ ДНІ В ЧИКАГО

Протягом тривалого часу Чиказьке відділення Українського конгресового комітету Америки щороку влаштовує Українські дні. Цього року вони відбулися в українській околиці Сміт-парку. На них виступали танцюристи української православної парафії Св.Петра і Павла, школи українського народного балету, ансамбль «Водограй». На святі були представлені українська література та періодика, образотворче мистецтво, народна творчість, було запропоновано скуштувати національні страви. Свято українців у Сміт-парку відвідав губернатор штату Іллінойс Джім Едгард.

УКРАЇНІСТИКА В РУМУНІЇ

Останніми роками, пише газета «Мета» (США), в Румунії склалися сприятливі умови для розвитку україністики. В Інституті мовознавства Румунської АН група співробітників працює нині над новими румунсько- українськими і українсько-румунськими словниками. Українська літературна студія Спілки письменників поповнилася майже 30-ма новими членами. Почали виходити культурно-літературний журнал «Наш голос», газета «Вільне слово». Діє українська секція на кафедрі слов'янських мов Бухарестського університету. Українську мову як основну спеціальність вивчають тут 12 студентів — 3 українці, 9 румунів.

КОНФЕРЕНЦІЯ У НІМЕЧЧИНІ

У німецькому місті Кельні відбулася наукова конференція «Народи, нації, ідентичності: російсько-українська зустріч», організована професором Кельнського університету А.Каппелером, професором Колумбійського університету М.Гагеном та ін. Мета конференції — розглянути розвиток українсько-російських відносин від XVII століття по наші дні. Участь у ній взяли більш як двадцять науковців з Німеччини, США, Канади, України, Росії, Польщі, Італії. Цей захід фінансували Національний фонд для гуманітарних наук (США) та Фонд ім. О.Гумбольдта (Німеччина).

За матеріалами прес-служби товариства «Україна».

Гортаючи зарубіжну пресу

Сфери впливу можуть дорого коштувати Росії

Після введення американських військ на Гаїті та втягнення російських збройних сил у громадянські війни принаймні у трьох сусідніх країнах питання про «сфери впливу» знову постало перед нами. Під час недавньої зустрічі на найвищому рівні воно спливало знову і знову. Чи повинні США мати таку сферу? Чи можна дозволити мати подібну Росії? Ми не визнаємо ніяких сфер впливу, заявляє держсекретар У. Крістофер. Президент Клінтон посилається на резолюцію № 940 Ради Безпеки ООН і «коаліцію на папері» 28 країн, щоб довести, що в Гаїті здійснюється поліцейська операція ООН, а не утвердження американської сфери впливу за старим зразком. Та, звичайно, саме це там і відбувається. Все виправдання операції в Гаїті зводиться до того, що це проблема «на наших задвірках». Та що означає «наші задвірки», коли не «нашу сферу впливу»?

Після розвалу Радянського Союзу Росія зараз намагається відновити свій вплив над деякими втраченими територіями. Єльцин емоційно заявив в ООН, що «Росія пов'язана (з колишніми республіками СРСР) більшим, аніж традиційні сусідські відносини. Це кровні відносини».

І криваві також. Російські війська втягнуті у громадянські війни в Таджикистані, Грузії та Молдові. Нині Росія хоче брати участь у врегулюванні в Нагірному Карабаху, за який точиться боротьба між Вірменією та Азербайджаном. Росія готова до «підтримання миру» — вираз, який після закінчення «холодної війни» замінив слово «інтервенція». Та вона радше хотіла б мати міжнародне визнання свого права на це.

Політика Клінтона бачиться такою: можете мати свою сферу впливу, тільки прикрийтеся чимось на зразок оонівського фігового листка, як ми це вчинили в Гаїті. Ми, звичайно, не вовюватимемо за ці території, але ми повинні все ж позначити межі свого терпіння. Ми повинні дати чітко зрозуміти, що перехід цих меж (приміром, на Україну) дорого коштуватиме Росії, що ризику піддаватиметься багато що: хороші відносини, торгівля та інвестиції, членство в найкращих міжнародних клубах (типу «великої сімки»).

«Вашингтон пост» (США).

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44. телефакс — 449-85-62.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 385117.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311223.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».